

Затверджую

Голова Приймальної комісії
Ректор

[Signature]
Анатолій МЕЛЬНИЧЕНКО

[Signature]
28.03.2025р.

Факультет біомедичної інженерії

повна назва факультету навчально-наукового інституту

ПРОГРАМА

фахового іспиту

для вступу на освітньо-професійну програму підготовки магістра
«Фізкультурно-спортивне відновлення людини та діяльність оздоровчо-спортивних
закладів»

за спеціальністю А7 Фізична культура і спорт

Програму ухвалено:

Вченою Радою факультету біомедичної інженерії

Протокол № 11 від 21 березня 2025 р.

Голова Вченої Ради

[Signature]
Віталій МАКСИМЕНКО

ВСТУП

Фаховий іспит за спеціальністю А7 «Фізична культура і спорт» проводиться, з метою оцінки рівня професійних знань випускників-бакалаврів, передбачених освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр», а також вимогами, обумовленими специфікою освітньо-професійної програми «Фізкультурно-спортивна реабілітація».

Фаховий іспит спрямований на оцінку залишкових знань абітурієнтів, що здобули освітньо-кваліфікаційний рівень «Бакалавр» та мають намір продовжити навчання в магістратурі. Основне завдання програми фахового іспиту – надання вступникам переліку основних положень, необхідних для успішного складання ними фахового іспиту.

За результатами складання фахового іспиту оцінюється рівень фахової підготовки вступника до початку ним навчання в магістратурі та його здатність комплексно використовувати одержані знання з основних фахових навчальних дисциплін бакалаврського рівня.

Програма фахового випробування спрямована на перевірку рівня сформованості у вступника компетентностей та результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю А7 «Фізична культура і спорт» для бакалаврського рівня. Основна частина програми містить перелік питань, вибраних для екзаменаційних завдань. Також наведено зразок екзаменаційного білета, що включає в себе чотири теоретичні запитання з різних блоків, на які вступник має надати розгорнуту письмову відповідь.

Фаховий іспит проводиться в письмовій формі й триває протягом 2-х академічних годин (90 хвилин) – без перерви. Передбачено можливість проведення фахового іспиту в очному (написання іспиту проводиться в аудиторіях) та дистанційному форматі (іспит проводиться під запис за допомогою платформи Zoom з увімкненими відеокамерами). Допуск до складання фахового іспиту здійснюється відповідно до списків зареєстрованих вступників за наявності документу, що посвідчує особу та громадянство України. Проведення іспиту здійснюється, відповідно до «Положення про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в «КПІ ім. Ігоря Сікорського»» (<https://osvita.kpi.ua/node/32>) та «Регламенту проведення семестрового контролю та захистів кваліфікаційних робіт та атестаційних екзаменів в дистанційному режимі» (<https://osvita.kpi.ua/node/148>).

1. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Тема 1. Оцінка функціонального стану людини та обґрунтування вибору ефективних заходів для запобігання перенапруженню систем організму в осіб, які займаються фізичною культурою та спортом і професійних спортсменів.

Основи спортивної медицини, загальні аспекти патології та реактивність хвороб. Завдання та зміст різних видів функціональних обстежень, що застосовуються у сфері фізичної культури і спорту. Причини виникнення, особливості діагностики та методи профілактики перетренованості й фізичного перенапруження органів і систем, що викликані значними фізичними навантаженнями. Створення оптимальних умов для проведення навчально-тренувального процесу та здійснення діяльності що спрямована на зміцнення здоров'я, відповідно до індивідуальних функціональних можливостей, шляхом раціонального застосування методів і засобів фізичної культури та спорту.

Тема 2: Аналіз рівня рухової активності та фізичного стану людини, розробка й впровадження програм кондиційного тренування, а також планування та проведення фізкультурно-оздоровчих заходів.

Аналіз значення та характеристики рухової активності людини, включаючи методи оцінювання її обсягу. Дослідження оздоровчо-рекреаційної рухової активності: поняття, основні ознаки та її загальна структура. Алгоритм розробки та особливості програми кондиційного тренування, методи оцінки фізичного стану та види контролю в процесі проведення тренування. Визначення оптимальних параметрів навантаження та засобів різної спрямованості для тренування осіб різного віку, стану здоров'я та рівня фізичної підготовленості. Завдання та особливості організації фізкультурно-оздоровчих заходів.

Тема 3. Вміти опрацьовувати дані, з застосуванням сучасних інформаційних і комунікаційних технологій.

Основи інформатики та інформаційних технологій: ключові поняття. Основні аспекти експертних і навчальних систем, технологій розпізнавання мови та образів, автоматизованого програмування, штучного інтелекту. Інформаційні ресурси, мультимедійні дані, автоматизовані засоби створення й публікації веб-ресурсів. Використання інформаційних і діагностичних систем у сфері спорту та оздоровчої рухової активності.

Тема 4. Основи дослідницької діяльності у сфері фізичної культури та спорту, а також навички підготовки й оформлення наукових робіт.

Основні поняття та термінологія наукових досліджень. Мета, завдання та актуальні проблеми наукової діяльності. Визначення об'єкта й предмета дослідження у сфері фізичного виховання та спорту. Методологічні основи дослідження: напрямок, актуальність, проблематика, формулювання теми та гіпотези. Постановка завдання дослідження. Роль наукової інформації та принципи її використання. Вибір методів та розробка дослідницької пропозиції. Проведення досліджень, збір, аналіз і узагальнення даних, формулювання висновків. Правила оформлення наукової роботи: структура, відповідність тематиці, принципи цитування та реферування. Формування академічного стилю письма. Підготовка до захисту наукового дослідження: планування, написання магістерської дисертації, створення презентацій, публічний виступ. Особливості написання тез та наукових статей.

Тема 5. Рухові навички та розвиток фізичних якостей людини.

Основні засади педагогічного процесу у фізичному вихованні. Вибір засобів і методів фізичного розвитку, а також планування змісту заняття, з урахуванням вікових особливостей тих, хто займається. Формування та вдосконалення рухових навичок на різних етапах навчання. Організація заняття з фізичного виховання. Розвиток фізичних якостей: сили, швидкості, координації, гнучкості і витривалості, Визначення рівня фізичних навантажень та контроль за ним.

Тема 6. Планування та реалізація підготовки спортсменів, а також організація і проведення спортивних заходів.

Основні аспекти підготовки спортсменів, з урахуванням специфіки виду спорту та особливостей змагальної діяльності. Загальні принципи багаторічної спортивної підготовки. Технічна, тактична, психологічна, теоретична та комплексна підготовка атлетів. Адаптація до фізичних навантажень, механізми втоми та процеси відновлення. Методи розвитку основних фізичних якостей: швидкості, сили, координації, гнучкості та витривалості. Спортивний відбір і спеціалізація, управління тренувальним процесом, контроль, моделювання та прогнозування результатів у системі підготовки спортсменів. Причини спортивного травматизму, особливості отримання травм у різних спортивних дисциплінах та основні підходи до їхньої профілактики.

Тема 7. Підтримка особистого та суспільного здоров'я, через впровадження рухової активності та інших складових ведення здорового способу життя.

Поняття та основні характеристики здоров'я. Методи оцінювання та прогнозування особистого і громадського здоров'я. Вплив рівня здоров'я населення на соціально-

економічний розвиток країни. Аналіз структури та динаміки захворюваності в Україні, а також шляхи та умови зміцнення здоров'я різних соціальних груп населення. Принципи здорового способу життя, а також основні напрями його формування.

Тема 8. Долікарська допомога, у разі невідкладних станів та патологічних змін в організмі людини.

Надання домедичної допомоги під час занять фізичною культурою та спортом. Ознаки термінальних станів, виконання непрямого масажу серця та штучної вентиляції легень. Визначення обсягу надання домедичної допомоги, для запобігання ускладнень, у разі наявності травм.

Тема 9. Методи і засоби фізкультурно-спортивної реабілітації та адаптивного спорту.

Ключові поняття пов'язані з реабілітацією, зокрема, реабілітація, життєдіяльність, інвалідність, особи/діти з інвалідністю, профільна інвалідність, реабілітаційні послуги та заходи, фізкультурно-спортивна реабілітація та індивідуальна програма реабілітації. Основні напрями та методи фізкультурно-спортивної реабілітації та адаптивного спорту для осіб з інвалідністю. Специфіка роботи у сфері спорту з особами з інвалідністю, зокрема етико-деонтологічні аспекти та організація тренувального процесу. Розвиток мотивації до здійснення волонтерської діяльності, основні напрями та види волонтерської роботи.

Тема 10. Формування та еволюція різних видів спорту, розвиток олімпійського руху та олімпійської освіти як на міжнародній, так і на національних аренах.

Розвиток фізичної культури та атлетики в різні історичні епохи: від стародавнього світу (III тис. до н.е. – IV ст. н.е.), через середньовіччя (V–XVII ст.) до нового часу (XVIII – початок XX ст.). Олімпійські ігри Давньої Греції, процес їхнього відродження та періодизація сучасних олімпійських ігор. Історія, структура та ключові аспекти олімпійської освіти, зокрема в Україні. Передумови виникнення професійного спорту та його особливості в США та Європі. Етапи формування та розвитку основних напрямків адаптивного та неолімпійського спорту. Аналіз спільних і відмінних характеристик різних спортивних напрямів.

Тема 11. Основи анатомії, фізіології, біохімії, біомеханіки та гігієни, що стосуються занять з фізичної культури і спорту.

Морфологічні, метаболічні та фізіологічні особливості, що впливають на розвиток функціональних можливостей організму. Механізми адаптації до м'язової активності та їхнє удосконалення. Методи оцінки рівня функціональної підготовки. Основи біомеханіки фізичних вправ, біомеханічний аналіз і критерії технічної майстерності спортсменів. Вплив гігієнічних та екологічних факторів зовнішнього середовища на здоров'я людини та суспільства в цілому.

Тема 12. Основи, принципи, методи, форми і особливості організації навчального та виховного процесу.

Основи педагогічної науки, її категоріальний апарат та історичні аспекти розвитку. Закономірності розвитку організму дитини на різних вікових етапах. Особливості застосування знань про віковий розвиток дитини під час її навчання та виховання. Дидактика як наука, її основні принципи та методи навчання, включаючи словесні, наочні, практичні та проблемно-пошукові підходи, а також форми організації освітнього процесу. Сутність виховного процесу, його методи та аспекти, пов'язані з розумінням та запобіганням девіантної поведінки.

Тема 13. Особливості психічних процесів, станів та індивідуальних характеристик людини в умовах рухової активності та спортивної діяльності.

Основи психології, її предмет, цілі та методи дослідження у сфері фізичної культури та спорту. Особливості психічної діяльності людини як індивідуально, так і в командному середовищі під час тренувального процесу та змагальної діяльності. Вплив сенсорних процесів, уваги, пам'яті та мислення на спортивну активність. Дослідження мовлення, емоцій, волі, темпераменту та характеру, а також їхнього впливу на поведінку та досягнення спортсменів.

Тема 14. Менеджмент в спортивній сфері.

Взаємозв'язок понять «управління», «менеджмент» і «публічне управління». Основні функції та сутність менеджменту. Фізична культура і спорт як об'єкт публічного управління, основні сектори цієї сфери. Система управління фізичною культурою і спортом в Україні. Фізкультурно-спортивні організації як системи: їхня структура, ключові функції та різновиди. Спортивний менеджмент як специфічний напрям галузевого управління.

2. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Фаховий іспит проводиться в письмовій формі й триває протягом 2-х академічних годин (90 хвилин) – без перерви. Допуск до складання фахового іспиту здійснюється відповідно до списків зареєстрованих вступників, за наявності документу, що посвідчує особу та громадянство України.

Під час складання комплексного фахового іспиту заборонено користування допоміжною літературою та іншими допоміжними матеріалами та засобами.

Екзаменаційний білет містить чотири теоретичні запитання однакової складності – з кожної з дисциплін. Під час іспиту вступник має дати відповіді на чотири запитання, що наведені в екзаменаційному білеті.

Під час перевірки завдань застосовуються критерії оцінювання, в процесі розробки яких береться за основу повнота, логічність та правильність розкриття питання. Максимальний ваговий бал для кожного запитання – 25 балів.

Критерій оцінювання першого та другого запитання та кількість балів:

- повна відповідь з поясненнями (не менше, ніж 90% потрібної інформації), не містить зайвої інформації – 25...22 балів;
- повна відповідь з неprincipовими неточностями (не менше, ніж 80% необхідної інформації), зайвої інформації немає – 21...18 балів;
- принципово правильна відповідь з неprincipовими неточностями (не менше, ніж 70% необхідної інформації), є зайва інформація – 17...14 бали;
- повна відповідь з неточностями (не менше, ніж 60% потрібної інформації) – 13...10 балів;
- не повна відповідь, в якій відсутні принципові неточності (не менше, ніж 50% потрібної інформації), але є помилки – 9...6 балів;
- неповна відповідь з грубими помилками та (або) принциповими неточностями (менше, ніж 50% потрібної інформації) 5...1 балів;
- відсутність відповіді – 0 балів.

Загальний бал вступника за комплексне фахове випробування визначається як сума балів, отриманих за відповідь на чотири запитання екзаменаційного білета. З метою обчислення конкурсного балу вступника, в Єдиній державній електронній базі з питань освіти сумарний бал, отриманий вступником за PCO (60...100 балів), має бути переведений в бали

шкали ЄДЕБО (100...200 балів), згідно з Таблицею відповідності:

Таблиця відповідності оцінок РСО (60...100 балів)
оцінкам 200-бальної шкали (100...200 балів)

шкала РСО	шкала 100...200	шкала РСО	шкала 100...200	шкала РСО	шкала 100...200	шкала РСО	шкала 100...200
60	100	70	140	80	160	90	180
61	105	71	142	81	162	91	182
62	110	72	144	82	164	92	184
63	115	73	146	83	166	93	186
64	120	74	148	84	168	94	188
65	125	75	150	85	170	95	190
66	128	76	152	86	172	96	192
67	131	77	154	87	174	97	194
68	134	78	156	88	176	98	196
69	137	79	158	89	178	99	198
						100	200

Приклад типового завдання комплексного фахового випробування
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ» ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО

Спеціальність А7 Фізична культура і спорт

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

комплексного фахового вибування на підготовку фахівців другого (магістерського)
рівня вищої освіти

1. Дати характеристику втомі та відновленню під час напруженої м'язової діяльності
2. Дати загальну характеристику емпіричних методів дослідження
3. Розкрити сутність оперативного, поточного та підсумкового контролю з фізичного виховання у закладах вищої освіти
4. Визначити особливості застосування методів організації фізичної підготовки (ігрового, змагального та методу колового тренування)

3. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ФАХОВОГО ІСПИТУ

1. Круцевич Т. Ю., Воробйов М. І., Безверхня Г. В. Контроль у фізичному вихованні дітей, підлітків і молоді. Посібник. К.: Олімпійська література. 2011. 224 с.
2. Круцевич Т.Ю. Теорія і методика фізичного виховання: підручник для студентів вищих навч. закладів фіз. виховання і спорту: Т1. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання. К., 2008. 391 с.
3. Круцевич Т. Ю., Пангелова Н. Є., Пангелов С. Б. Історія розвитку фізичної рекреації. Навч. посібн. К.: Академвидав, 2013. 159 с.
4. Венглярський Г. Рухова активність як стимулятор розвитку дитячого організму: Вип. 1. – Рівне: Рівненський державний гуманітарний університет, 2002. 11 с.
5. Захожий В. Нормування фізичних навантажень у процесі оздоровчих занять фізичними вправами. Луцьк: РВВ "Вежа" Волинського національного університету ім. Лесі Українки, 2008. – Т. 2. 116-120 с.
6. Рибковський А. Г., Канішевський С. М. Системна організація рухової активності людини. Донецьк: ДонНУ, 2003. 436 с.
7. Рябуха О. І. Вчення про здоров'я. Львів: Ліга-Прес, 2001. 111 с.
8. Андросчук Н. В., Леськів А. Д., Мехоношин С. О. Рухливі ігри та естафети у фізичному вихованні молодших школярів. Тернопіль: Т ДІІ У, 2000. 112 с.
9. Шиян Б. М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина 2. - Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2002. 304 с.
10. Москаленко Н. В. Фізичне виховання молодших школярів: монографія. Дніпропетровськ: В-во "Інновація", 2007. 252 с.
11. Овчаренко Т. Г. Система самостійної роботи студентів у курсі «ТМФВ»: навч. посіб. Луцьк: Вежа, 2002.- 122 с.
12. Папуша В. Фізичне виховання школярів: форми, зміст, організація. Тернопіль: підручники і посібники, 2008. 248 с.
13. Цьось А. В., Гнітецька Т. В. Основи знань з курсу «Теорія і методика фізичного виховання»: Метод. реком. Луцьк, 2005. 78 с.

14. Білецька В. В. Впровадження занять з аеробіки в навчальну програму з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів. Спортивний вісник Придніпров'я. 2010 № 2. С. 124–126.

15. Білецька В. В., Бондаренко І. Б., Данільченко Ю. В. Програмування занять стретчингом у процесі фізичного виховання студенток. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки. Фізичне виховання і спорт. 2012. Вип. 98. С. 58–61.

16. Давиденко О. В. Основи програмування занять аеробікою в процесі фізичного виховання. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки. Фізичне виховання і спорт. 2011. Вип. 86. С. 66–70.

17. Семененко В. П., Білецька В. В. Використання фітнес-програм у процесі фізичного виховання школярів. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2010. № 3. С. 85–90.

18. Андріанов В. Є., Макаренко Н. Г. Рухливі ігри як засіб соціалізації особистості молодших школярів. Реалізація здорового способу життя – сучасні підходи: Монографія. Дрогобич: КОЛО, 2007. 620 с.

19. Андрощук Н. В., Леськів А. Д., Мехоношин С. О. Рухливі ігри та естафети у фізичному вихованні молодших школярів. Тернопіль: 2000. 168 с.

20. Міщенко О. Нетрадиційні методики збільшення рухової активності учнів початкової школи. Молода спортивна наука України: Зб. наук. праць з галузі фізичної культури та спорту. Львів: Видавничий дім "Панорама", 2002. С. 320-323.

21. Теорія і методика викладання легкої атлетики : навч.-метод. посіб. / уклад.: О. О. Момот, Є. Ю. Шостак, С. М. Новік ; Полт. нац. пед. ун-тет імені В. Г. Короленка. – Полтава : Сімон, 2020. – 132 с.

22. Технологія формування культури здоров'я : навч.-метод. посіб. / уклад. : О. О. Момот, С. М. Новік, Є. Ю. Шостак ; Полт. нац. пед. ун-тет імені В. Г. Короленка. – Полтава : Сімон, 2022. – 106 с.

23. Момот О. Педагогіка фізкультурно-спортивної діяльності : навч.- метод. посіб. Полтава : Астроя, 2023. 104 с.

24. Аспекти раціонального харчування : навчальний посібник [для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 014.11 Середня

освіта (Фізична культура) та 017 Фізична культура і спорт] / укладачі: Т. М. Денисовець, О. В. Квак. Полтава : Астроя, 2023. 110 с.

25. Фізичне виховання і спорт: основи наукових досліджень : навчальний посібник / С. О. Черненко, О. М. Олійник, Ю. О. Долинний, Н. А. Пастушкова. – Краматорськ : ДДМА, 2020. 115 с.

26. Методика і методологія наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті : навч. посіб. Укладачі : Р. Ф. Ахметов, Т. Б. Кутек. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 192 с.

27. Грибан Г. П. Управління у сфері фізичної культури і спорту. Житомир: Вид-во «Рута», 2022. 124 с.

ПЕРЕЛІК РОЗРОБНИКІВ:

канд. пед. наук, доц. каф. ТОС

Ганна БОЙКО

канд. пед. наук, доц. каф. ТОС

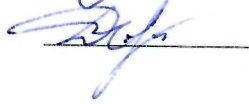
Олександр САБІРОВ

ст. викл. каф. ТОС

Сергій СОГА

ст. викл. каф. ТОС

Володимир ДОБРОВОЛЬСЬКИЙ

Програму рекомендовано:

кафедрою технологій оздоровлення

і спорту ФБМІ

Протокол № 10 від 12 березня 2025 р.

Завідувач кафедри Ганна БОЙКО

